

FODER - DECEMBER 2018

JENS KORNELIUSSEN
DECEMBER 2018

SvineRådgivningen

PROGRAM

- Foderpriser
- Hvad arbejder vi med i besætningerne lige nu?

SvineRådgivningen

FODERPRISER

Korn 11/12-2018 leveret hele træk tippet af.

Hvede : ca. 160 kr - 156-170 kr (begge priser pr Fyn!)

Hvad siger foderstofhandlere?

- Forventer lidt fald efter nytår.
- Majs kan måske trykke prisen lidt ned.
- Lavere priser på Sjælland

SvineRådgivningen

FODERPRISER

Korn 11/12-2018 leveret hele træk tippet af.

Byg : ca. 160 kr – det følger hvedepriisen tæt

Rug : 146-158 kr

Havre : 148-181 kr – meget lav omsætning

Majs : 140 kr levering fra skib – successiv levering 145 kr

- Kina har store lagre – måske?
- Pas på toxiner – dog lavt niveau i leveringer indtil nu.

SvineRådgivningen

FODERPRISER – HVAD GØR VI?

Eksempel:

Budget efter optimering ultimo august 2018:

tons	Beregnet forbrug 11 mdr.	Lager	mangler	Balance pris, kr	Aktuelle priser
Byg	830	563	267	148 -7	156-170
Hvede	1102	853	249	155	156-170
Rug	284	241	43	145 -10	146
Havre				126 -19	180??
Majs				153 -2	140-145

Regler for køb

Byg : minimum køb 240 tons

Rug : max 120 tons ekstra – tilsvarende mindre hvede

Majs : kan erstatte alt manglende hvede – dog mindre efter 1/2 -2019

SvineRådgivningen

FODERPRISER – HVAD GØR VI?

Eksempel:

- **Minimum på byg**
- **Majs kommer ind**
  - Typisk 10-20% af blandingerne.
  - økonomi ved 15 kr billigere end hvede og 20% i blandinger = ca. 2 ører pr FE
  - Vi holder øje med toxiner – det koster 4 ører pr FE ved 1 kg pr tons!!

SvineRådgivningen

FODERPRISER – HVAD GØR VI?

Proteinfodermidler

- Sojaskrå** : (260-270 kr) – mange har dækket langt
- Solsikkeskrå** : omkring 200 kr – afstand til sojaskrå for lille
- Rapsskrå** : omkring 200 kr – afstand til sojaskrå for lille

Strategi for køb af råvarer:

- Brug Agro Markets eller lign.
- Sund fornuft: "Vil du handle til den laveste pris – får du også toppene med"
- Udsigt til pæn høst af soja – men hvornår vil Kina købe?

SvineRådgivningen

FODERPRISER – HVAD GØR VI?

Mineralblandinger:

- **Køb nu !** Priserne er rigtig gode på afdækninger frem til næste sommer.
- Tag tilbud ved flere firmaer.
  - Vi er klar til at hjælpe med opgaven.
  - Vi optimerer fodret og sender i licitation.
  - Vi tester priserne, når der senere ændres i foderet.
  - Mineraler op til 50 kr billigere ved licitation.
  - Solid gennemgang og tilpasning af foderet = den største del af gevinsten.

SvineRådgivningen

FODERPRISER

Foderpriser, indkøbt færdigfoder:

Standard foder	kr pr	kr pr
	100 kg	100 FE
smågrise 15-30 kg	220-230	205-215
Slagtesvin Enhed	195-200	188-193
Diegivende søer	200-215	205-210
Drægtige	185-190	185-190

SvineRådgivningen

AKTUELT – GENERELT FOR HJEMMEBLANDERE

- **1,5-1,6% enheder mere protein i byg og hvede 2018.**
  - Normalt +/- 0,2-0,3% pr år.
  - Vi har haft travlet med tilpasninger.
  - Væsentlig reduktion i forbrug af sojaskrå.
  - Mindre fosfor i kornet.
  - Krav om flere aminosyrer fra mineralblandinger.
- **Flere foder budgetter for at få overblik over manglende korn.**
  - Strategi for indkøb

SvineRådgivningen

AKTUELT – GENERELT FOR HJEMMEBLANDERE

- **Billigere foder – “kassekreditten er stram”.**
  - Unødvendige tilsætningsstoffer barberes ud – hvis det ikke allerede er gjort.
    - Pas på de diegivende søer
    - Pas på de første 14 dage efter fravæning.
  - Eksempel : 200 kr I reduceret sofoderudgift.
  - Tag tilsætningsstoffer ud i step
    - Evaluer på effekten
    - Fortsæt med næste step

SvineRådgivningen

AKTUELT - FODRING AF SØER

Udfordring:

- 30→40 grise pr årssø har konsekvenser
- → Det er blevet meget sværere, at holde god funktion på søerne.
- → Krav om præcision mht. pasning og fodring.

SvineRådgivningen 12

AKTUELT - FODRING AF SØER

• Protein tilpasninger i diegivningsfoder

Mange har haft udfordringer med:

- Diarre ved grisene
- Søerne går i stå. Stopper med at malke efter 3-8 dage.
- Yver svinder delvist ind

Tilpasninger i praksis:

- Overgangsfoder fra indsættelse i farestalden til dag 2
- Tildeling af ekstra sojaskrå fra dag 2 e. faring → fravæning
- Proteintilpasning i forhold til optimeringer

SvineRådgivningen 13

A: OVERGANGSFODER

Eksempel:

råvare	Indhold
Byg	70%
Roepiller	10%
Fiskemel	5%
EP100/soyaprotein	5%
Fedt	5%
Mineral	5%
Salt	(+)

Overgangsfoder/fiberblanding:

- Fra indsættelse i farestalden → dag 2
- Ca. 1 kg pr so pr dag
- Øget fiberindhold i foder og dæmpet protein niveau.
- Formål :
  - Lettere faring
  - bedre start på laktation.
  - Højere proteintildeling når søerne er i gang med mælkeydelsen
- Seneste justeringer i blandinger: Mere protein. Protein af høj kvalitet.
- Succesrate : 50% ??

SvineRådgivningen 14

B: EKSTRA PROTEIN

Eksempel:

Alm. Diegivningsfoder
+ 50 gram sojaskrå pr dag fra dag 2
øges i step → 200 gram på dag 14.
Fortsætter til fravæning

Ekstra protein, når søerne malke:

- Fra dag 2 → fravæning
- Ingen øget fiberindhold i foder
- Protein øges i takt med mælkeydelse.
- Mulighed for finjustering af protein ved at tildele søerne forskellig mængde soyaskrå
  - Det kræver en fodermester, der har overblik!!
- Succesrate : 50 % ?

SvineRådgivningen 15

C1: PROTEINTILPASNING

Udfordring:

Hvis man køber korn ind løbende og optimerer med 122 gram ford råprotein/Feso. Så vil faktisk indhold variere fra 114-130 gram !!

Lidt det samme problem ved gastæt silo og planlager uden udlægning i lag

Hvad kan man gøre ?

Nr 1 : Mål protein og tilpas – men det kan ikke altid lade sig gøre

Alternativ: Man kan variere i step :

Enten ud fra faktisk måling af protein i korn

Eller visuel vurdering af mælkeydelse / diarré ved grisene.

- Denne model er en del der bruger
- Det er til at finde ud af!
- Skriv step på ugetavle – så udvikling kan følges

Eksempel:

Step 1 : 116 g. 7,1 % soja + 43,8 % hvede
Step 2 : 119 g. 8,2 % soja + 42,7 % hvede
Step 3 : 122 g. 9,3 % soja + 41,6 % hvede
Step 4 : 125 g. 10,4 % soja + 40,5 % hvede
Step 5 : 128 g. 11,5 % soja + 39,4 % hvede
Step 6 : 131 g. 12,6 % soja + 38,2 % hvede

råvare	indhold
Hvede	41,6 %
Byg	33,1%
Sojaskrå	9,3 %
Roepiller	3%
Fedt	2,5%
Rapsskrå	2,5%
Solsikkeskrå	3,0%
Mineral	5,0%

SvineRådgivningen 16

ANDRE FOKUSPUNKTER - SØER

- Diegivende søer - vi skal sprede tiderne mere over døgnet – ellers har søerne ikke energi nok til en nattefaring.
- Diegivende Søer skal fodres lidt hårdere i starten af diegivningen end tidligere 3 – 7,0/7,5 – 8,0/8,5
- Spækscanning
  - Betydelig bedre funktion af soen i farestalden.
  - Lettere faringsforløb
  - Bedre fodringsøkonomi – færre foderenheder pr årssø.

SvineRådgivningen

ANDRE FOKUSPUNKTER - SØER

Mavesårstest – fast hver 3/6. måned.

- Formalingsgrad tilpasses efter fund.

Brug kun kvalitetskorn.

- Betal evt. nogle ekstra kr /100 kg for kvalitet
- Sørg for hurtig nedtørring af kornet.

Fokus : 5-6 daglige fodringer af grise i farestalden.

- Mælke -og/eller tørfodringsanlæg til smågrisene.
- minivådfoderanlæg

Polte fodring – pas på med for meget protein.

SvineRådgivningen

AKTUELT – FRAVÆNNEDE GRISE

- **Økonomisk fodring = mindst 3 blandinger:**
  - Fase 1 : fravænning → 8/9 kg
    - Typisk 4-5 Fesv pr prod. Gris
    - Evt. Ekstra 10% mælkepulver/Blodplasma o.l til de mindste 10-20% af grisene.
  - Fase 2 : 8/9 kg → 14 kg
    - Typisk 10-12% sojaskrå
    - Typisk 10 FFEsv pr prod. Grise.
  - Fase 3 : 14 kg → salg
- Fokus : Skift de 80% største grise tidligt til næste fase.
- Der er mange penge i skifte fase til tiden. (5-8 kr pr gris)
- Lav løbende kontrol af forbrug af faser – passer det I forhold til plan

SvineRådgivningen

AKTUELT – FRAVÆNNEDE GRISE

- **Godt foder de første 14 dage efter fravænning.**
  - God start betales tilbage i resten af vækstperioden til slagtning.
  - Guld værd, hvis grisene er godt igang med at æde tørfoder inden fravænning
  - Fokus : Reduceret / ingen ekstra zink (juni 2022)
- **Er der ædepladser nok?**
- **Kan de mindste grise få foder nok ud af automaterne?**
  - Luk mere op – læg en plade under automaten.
- **Tjek formalingsgraden.**
- **Proteinregulering – som ved søerne.**

SvineRådgivningen

AKTUELT – FRAVÆNNEDE GRISE

Kobber skal reduceres i 2019!

- I dag - 170 mg kobber per kg foder til grise, der er op til 12 uger gamle.
- Ændringen i EU-regulativ betyder, at der i foder til smågrise må være op til:
  - 150 mg kobber/kg foder frem til 4 uger efter fravæning
  - 100 mg kobber/kg foder fra 5. → 8. uge efter fravæning
  - 25 mg kobber/kg foder fra 8 uger efter fravæning.
- Problem med 2 fase fodring.

SvineRådgivningen

AKTUELT – SLAGTESVIN

- **Godt foder de første dage efter indsættelse.**
  - God start betales tilbage i resten af vækstperioden til slagting.
  - Er det muligt at bruge den samme blanding, som grisene slutter på i smågrisealden?
  - Alternativt - køb en smågrise 3 blanding til de første dage.
  - Vent evt. med vådfodring til dag 2
- **Fasefodring – ikke stor økonomisk effekt ifølge forsøg:**

Begrundelse for fasefodring alligevel:

  - Billigere råvarer i slutfasen
  - Reduktion af P-udledning

SvineRådgivningen

AKTUELT – SLAGTESVIN

- **Vådfoder – reduceret foderstyrke til store grise** (ved dårlige prisforhold).
  - Er der plads nok ved krybben – ellers giver det ikke mening.
  - Brug evt. Ekstra vand I slutblandingen
  - Reducer antal fodringer pr dag.
  - Ved fasefodring: Højere fiberindhold I slutblandingen. Gælder også ved tørfodring.
- **Vejehold – det giver værdifulde informationer om effekt af tiltag.**
- **Er der ædepladser nok.**
- **Tjek formaling.**

SvineRådgivningen

AKTUELT – FODERLADEN

- **Hygiejne I foder laden**
  - Korngrav – siloer transportsystemet.
  - Afsugning af kondens ved mølle
  - Kornrenser
  - Formalingsgrad.
- **Kommer foderet de rigtige steder hen?**
- **Silokontrol – blandes foderet korrekt sammen**
- **Fasefodring – kan foderanlægget håndtere det.**
  - Vådfoderanlæg – fælles rørstrenge
  - Er der tid nok til fornuftig fordeling over døgnet.
- **Vandtanke – er de rene.**
- **Fedttanke – holder I temperaturen mindst 50 grader ved svinefedt**

SvineRådgivningen

SÆT TILTAG I SYSTEM

- Mange spændende håndtag at justere på
- **Få lavet en plan over, hvilke tiltag der er mulige / giver mening præcis i jeres besætning – nu har i en håndfuld håndtag.**
- Giv forsøgene tid til at virke
- Vær kritisk, når du vurderer effekten.

Team Ernæring

Jes Callesen
tlf. 4017 5310

Bjarne Knudsen
tlf. 2033 1110

Jens Korneliusen
tlf. 2145 1404

Dorte Carlson
tlf. 2031 5768

Pia Sørensen
tlf. 2949 6850

SvineRådgivningen 25